

Teknik til etablering af efterafgrøder før og under høst

STØTTET AF

Promilleafgiftsfonden for landbrug

SEGES

Henning Sjørlev Lyngvig

Landskonsulent, Maskiner & Markteknik

M: 9117 7620 | E: hsl@seges.dk

Etablering efter høst er den sikreste løsning

SEGES

Etablering før høst – vælg en egnet teknik!

Valg af teknik til spredning før høst skal tages:

- i forhold til sprøjtesporenes bredde
 - i forhold til frøstørrelse og -styrke samt massefylde
- ✓ og hvad koster god etablering så?

ATV sprederen

Spred bredde påvist ved tidligere undersøgelser:

- Lav montage 6-9 meter (blandinger)
- Lav montage 10-12 meter (store homogene frø)
- Høj montage, jævnt op til 18 meter (store frø i homogen blanding – gode forhold)
 - Frontlæssermontage medfører at små frø er meget vindfølsomme

Foto: LandbrugsAvisen

Centrifugalsprederen

- Store spredetallerkner og vinger er skånsomme mod frøene end ATV-sprederen:
- Spredning op til ca. 18-24 meter er realistisk med centrifugalspreder
- Ved blandinger må det forventes, at små frø ikke fordeles jævnt (færrest yderst)
- Fordelingen er her fuldstændig afhængig af, at det ikke blæser
- Ved homogene frøblandinger med tunge frø er ca. 24 meter realistisk

Centrifugalsprederen – økonomi

Centrifugalspreder (referencen til efterfølgende tekniske løsninger)

- 200 ha med 25% efterafgrøder (250 ha): 150 kr./ha
- 400 ha med 25% efterafgrøder (500 ha): 125 kr./ha

Eftermontage – flere løsninger

- Luftboks-baserede løsninger kan højst håndtere 12 m bredde = 2 stk. til 24 m bom, der er maksimal bredde ➡
- Fine hjemmelavede løsninger som herunder ses (1-2 meter mellem spredepladerne) ⬇
- Spreddebredde op til ca. 24-28 meter

SEGES

Foto: Søren Ilsøe

Separeret lufttransport og spredning

- Techneat Outcast V2: Frøene blæses ud til små el-centrifugalspredere hver 10-12 m
- Højst 3 spredeenheder = 30-36 m spredebredde

SEGES

Separeret lufttransport og spredning – økonomi

Techneat Outcast V2 (på eksisterende sprøjte)

- 200 ha med 25% efterafgrøder (50 ha): 210 kr./ha
- 400 ha med 25% efterafgrøder (100 ha): 150 kr./ha

Bomsprederen – den bedste løsning før høst

- Sikker fordeling op til 36 m spredbredde
- Kun 1,2 m imellem spredepladerne – stor tank- og uddoseringskapacitet
- Skånsom behandling af frøene, fordi de ikke skal ”kastes ud”.
- Brugtpriser i niveauet 30.000 € set i Tyskland

Bomsprederen – økonomi

Brugt bomspreder

- 200 ha med 25% efterafgrøder (250 ha): 190 kr./ha
- 400 ha med 25% efterafgrøder (500 ha): 140 kr./ha
- ✓ en oplagt maskinstationsopgave – hvem griber bolden!

Etablering under høst

3 uger efter etablering

- Snittet halm sikrer fugtigt klima (landmandens erfaring)

SEGES

Fotos taget på Lillerup ved Gedved

Etablering under høst – økonomi

Montage på mejetærsker

- 200 ha med 25% efterafgrøder (50 ha): 195 kr./ha
- 400 ha med 25% efterafgrøder (100 ha): 100 kr./ha

SEGES

Sammenligning af økonomien

- Centrifugalspreder: 150.000 kr.
Reference for sammenligningen
- Eftermonteret udstyr på eksisterende sprøjte: 80.000 kr.
200 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 60 kr./ha **mere**
400 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 25 kr./ha **mere**
- Brugt bomspreder: 225.000 kr.
200 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 40 kr./ha **mere**
400 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 15 kr./ha **mere**
- Montage på mejetærske: 120.000 kr.
200 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 45 kr./ha **mere**
400 ha med 25% efterafgrøder: Ca. 25 kr./ha **mere**

FarmTest om etablering før høst i 2021

3 teknologier i kombination til 3 efterafgrøder/efterafgrødeblandinger

Umiddelbart:

- Centrifugalspreder
- Eftermonteret udstyr (fx Techneat Outcast V2)
- Bomspreder

Skal give større indsigt i hvilke spredbredder der er realistisk ift. efterafgrødevalg

Dette skal I tage med hjem!

- Etablering efter høst giver bedst fremspiring – men kan det nås?
- Hvis det år efter år er umuligt at nå etablering af efterafgrøder efter høst, bør man overveje etablering før eller under høst.
- Vurdér om du har tilstrækkelig tid efter høst, og læg en strategi.
- Etablering før høst medfører færre planter – men giver større kvælstofoptag!
- Meromkostningen til de bedste teknologier er 20-50 kr./ha.....
- Gør det ordentligt!

Tak for ordet

SEGES

